

Proves d'accés a la universitat

Llatí

Sèrie 2

Qualificació			TR
Exercicis	1		
	2		
	3		
	4		
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de quatre exercicis. Feu l'exercici 1 (traducció). Trieu UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 2 (morfosintaxi) i resoleu-la, UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 3 (llengua, literatura o civilització romanes) i resoleu-la i UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 4 (exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes) i resoleu-la.

---

1. Exercici de traducció

[4 punts]

Feu la versió del text següent:

El rei Numa institueix l'ordenament jurídic de Roma i edifica el temple de Janus, senyal de pau o de guerra a la ciutat

Auspiciis missis, declaratus rex, Numa de templo descendit. Urbem nouam, conditam ui et armis, eam iure legibusque ac moribus de integro condere parat. Ianum ad infimum Argiletum indicem pacis bellique fecit: apertus, in armis esse ciuitatem, clausus, pacatam significabat.

Titus LIVI. *Història de Roma*, I, 18, 10; 19, 1-2

Lèxic subratllat (per ordre alfabètic):

Argiletum, -i (n.): Argilet (avinguda al nord del Fòrum) | *ad infimum Argiletum*: a la part baixa de l'Argilet.

de integro (loc. adv.): una altra vegada, de nou.

Ianus, -i (m.): el Janus (temple dedicat al déu Janus).

Numa, -ae (m.): Numa (Numa Pompili, segon rei de Roma).

pacatus, -a, -um: en pau, tranquil.

paro (1a, tr.): disposar-se a, pretendre.

uis, *uis* (f.): força, violència.

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

OPCIÓ A

2.1. Digueu com s'anomena la construcció formada per *auspiciis missis*; expliqueu els elements que la constitueixen i la relació sintàctica existent entre ells.

2.2. Digueu quina funció sintàctica fa *condere* respecte a *parat* i quin és el subjecte de *parat*.

OPCIÓ B

2.1. Digueu com concorda morfològicament *declaratus* amb el substantiu *Numa* i quina funció sintàctica fa *Numa* en l'enunciat *Numa de templo descendit*.

2.2. Digueu com s'anomena l'estructura *in armis esse ciuitatem* i quina funció sintàctica fa respecte a *significabat*; indiqueu també el subjecte de *esse*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts: cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte]

OPCIÓ A

Encercleu la lletra de l'opció correcta per a cada espai en blanc per tal de completar cadascuna de les frases següents:

- 3.1. El titular del diari deia literalment: «Predicador enxampat _____, comitent adulteri».
- a) *in mente*
  - b) *in extenso*
  - c) *in crescendo*
  - d) *in fraganti*
- 3.2. A l'aspirant a la presidència l'amoïnava que la seva elecció s'ajornés _____.
- a) *in vitro*
  - b) *ad Kalendas Graecas*
  - c) *non plus ultra*
  - d) *in articulo mortis*
- 3.3. La jove soprano és una _____ en el panorama operístic actual.
- a) *ràtio*
  - b) *conditio sine qua non*
  - c) *addenda*
  - d) *rara avis*
- 3.4. Van exigir el compliment dels acords presos apellant al principi _____.
- a) *peccata minuta*
  - b) *pacta sunt servanda*
  - c) *de gustibus non disputandum*
  - d) *primus inter pares*

OPCIÓ B

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
3.1. A l'època de Plaute, Roma comptava amb un teatre permanent, fet edificar per Pompeu el Gran.	☐	☐
3.2. Les <i>fabulae Varronianae</i> són vint-i-una comèdies escrites per Plaute imitant l'obra de l'erudit romà Varró.	☐	☐
3.3. Al final d' <i>Els bessons</i> l'esclau de Menecme II, Messenió, és afranquit.	☐	☐
3.4. <i>Els bessons</i> de Plaute és una comèdia corresponent al subgènere de la <i>fabula palliata</i> .	☐	☐

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[3 punts]

OPCIÓ A

Llegiu el passatge de sota d'una de les lectures obligatòries i elaboreu un text expositiu de quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules) explicant:

- A quina obra i a quin episodi concret d'aquesta obra pertany el passatge.
- Qui n'és l'autor, en quin entorn literari va desenvolupar la seva producció i quin càstig se li va imposar per causa d'un dels seus poemes.
- Com es diuen els protagonistes de l'episodi en qüestió i quina relació de parentiu hi ha entre ells.
- Els antecedents de la situació narrada al passatge i el destí final dels dos protagonistes.

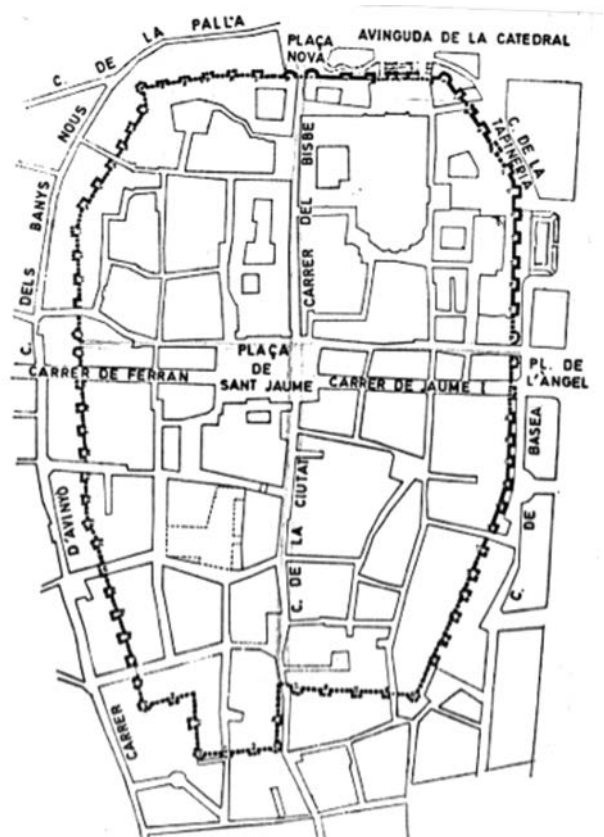
Un home que tractava de capturar peixos amb una canya tremolosa, un pastor que es recolzava en el bastó i un llaurador en l'esteva els van veure i van quedar estupefactes; van creure que eren déus aquells homes capaços de travessar els aires.

(Traducció de F. Aguilera)

OPCIÓ B

La imatge de la dreta mostra el plànol de la ciutat romana de Barcelona. Desenvolueu en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules) el tema: *Història de la ciutat romana de Barcelona*. Cal que especifiqueu la informació següent:

- El nom complet en llatí.
- El poble que habitava la zona en època preromana.
- La cronologia de la fundació i el nom del fundador.
- L'emplaçament, l'estructura de la ciutat i els espais i edificis més importants dins i fora de les muralles.
- La modificació urbana de finals del segle III o principis del segle IV i què la va motivar.
- Les restes romanes que s'hi han conservat.

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans

Proves d'accés a la universitat

Llatí

Sèrie 5

Qualificació			TR
Exercicis	1		
	2		
	3		
	4		
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de quatre exercicis. Feu l'exercici 1 (traducció). Trieu UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 2 (morfosintaxi) i resoleu-la, UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 3 (llengua, literatura o civilització romanes) i resoleu-la i UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 4 (exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes) i resoleu-la.

---

1. Exercici de traducció

[4 punts]

Feu la versió del text següent:

L'exèrcit romà cau en una emboscada de l'enemic

Hostes, posteaquam ex nocturno fremitu uigiliisque de profectioe Romanorum senserunt, collocatis insidiis bipertito, eorum aduentum exspectabant, et cum se maior pars agminis in magnam conuallem demisisset, ex utraque parte eius uallis subito se ostenderunt atque iniquissimo nostris loco proelium committere coeperunt.

Juli CÈSAR. *Guerra de les Gàl·lies*, V, 32

Lèxic subratllat (per ordre alfabètic):

agmen, -inis (n.): exèrcit en marxa, columna.

bipertito (adv.): per partida doble.

conuallis, -is (f.): vall estreta, fondalada.

demitto, -misi, -missum (3a, tr.): fer baixar. | (refl.) davallar, endinsar-se.

hostis, -is (m.): enemic.

iniquissimus, -a, -um (adj. superl.): molt desfavorable.

insidiae, -arum (f. pl.): emboscada.

proelium, -i (n.): combat. | *proelium committere*: entaular combat.

sentio, -nsi, -sum (4a, tr., intr.): adonar-se de.

uigilia, -ae (f.): desvetllament.

uterque, utraque, utrumque (adj. indef.): l'un i l'altre, ambdós.

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

OPCIÓ A

2.1. Digueu com s'anomena la construcció formada per *collocatis insidiis bipertito*; expliqueu els elements que la constitueixen i la relació sintàctica existent entre ells.

2.2. Digueu quina funció sintàctica fa el sintagma nominal *maior pars agminis* respecte al predicat *se in magnam conuallem demisisset* i especifiqueu els elements que constitueixen el sintagma nominal.

OPCIÓ B

2.1. En la construcció *cum se maior pars agminis in magnam conuallem demisisset*, digueu quin tipus d'oració introdueix *cum* i justifiqueu-ho.

2.2. Digueu quina funció sintàctica fa el sintagma nominal *eorum aduentum* respecte a *exspectabant* i especifiqueu els elements que el constitueixen.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts]

OPCIÓ A

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; les respostes errònies no seran penalitzades]

Escriviu en els espais en blanc el nom de la ciutat romana de la península Ibèrica que correspon a cada descripció. No se'n repeteix cap.

- 3.1. Al punt més elevat de/d' _____ s'erigia un temple dedicat al culte imperial a August, del qual es conserven quatre columnes.
- 3.2. _____ era la capital de la província de Lusitània.
- 3.3. Tàrraco i _____ tenien amfiteatres bastits extramurs.
- 3.4. Durant la guerra civil, els exèrcits de Cèsar i Pompeu van lluitar en una batalla molt famosa a _____.

OPCIÓ B

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte]

Encercleu la lletra de l'opció que identifica el personatge que parla en els passatges següents de les *Metamorfosis* (traducció de Ferran Aguilera).

- 3.1. «La teva pròpia mà i el teu amor t'han perdut, infortunat! La meua mà té també prou força per fer això, i també tinc amor; ell em donarà forces per ferir-me. Et seguiré en la mort, i hom dirà que jo he estat la causa i la companya de la teua perdició; la mort, ai las!, era l'única cosa que podia arrencar-te de mi, i ni la mort no podrà arrencar-te'n.»

a) Baucis.	c) Pirra.
b) Eurídice.	d) Tisbe.
- 3.2. «Allunyeu-vos del temple, cobriu-vos el cap, deslligueu-vos els cenyidors dels vestits i llanceu darrere l'esquena els ossos de la vostra gran mare.»

a) Temis.	c) Ceres.
b) Venus.	d) Febe.
- 3.3. «Fill meu, tu que sempre compleixes fidelment les meves ordres, no perdis temps i torna a baixar ràpidament, com fas sempre. Has d'anar a un país que mira la teua mare des de l'esquerra i que és anomenat la terra de Sidó pels seus habitants; has d'agafar el ramat reial, que veus pasturar lluny, a l'herba de la muntanya, i portar-lo cap a la platja.»

a) Mercuri.	c) Júpiter.
b) Tereu.	d) Febos.
- 3.4. «Oh noia que no mereixes pas aquestes cadenes, sinó aquelles altres que uneixen els amants apassionats, digues-me, perquè voldria saber-ho, el nom d'aquesta terra, el teu, i el motiu d'estar aquí lligada.»

a) Píram.	c) Ulisses.
b) Perseu.	d) Apollo.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[3 punts]

OPCIÓ A

Llegiu el text següent, que pertany a una de les lectures obligatòries. En quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), expliqueu tot el que sabeu sobre aquest episodi (a quina obra pertany i qui n'és l'autor, de quin mite tracta, quina pervivència ha tingut, com es diuen els joves protagonistes, com es desenvolupa i conclou la seva història d'amor, etc.). Expliqueu també la relació de l'autor del text amb els cercles literaris del final de l'època d'August i el càstig que li imposà l'emperador per causa d'un dels seus poemes.

[...] —ell el més bell de tots els joves, ella la més destacada de les noies d'Orient— vivien en dues cases contigües a la ciutat que es diu que Semíramis va envoltar d'una alta muralla de maons. El veïnatge va fer que es coneguessin i que fessin els primers passos del seu amor; aquest va anar creixent amb el temps, i s'haurien unit també en matrimoni, però els seus pares els ho van impedir; el que no van poder impedir és que una passió ardent s'ensenyorís dels cors de tots dos per igual. No tenen cap mitjancer; es comuniquen per gestos i per senyes, i com més amaguen el seu foc interior, més intens esdevé.

(Traducció de Ferran Aguilera)

OPCIÓ B

Desenvolpeu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), el tema següent: *Tàrraco i Emèrita Augusta*. Compareu aquestes dues ciutats de la Hispània romana tenint en compte els aspectes següents:

- La importància que van tenir les dues ciutats.
- La seva situació geogràfica.
- L'urbanisme i els edificis públics.

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans